

INSTRUMENTUTSTILLING OSLO KONSERTHUS 9. januar - 1. februar 2019

Olaf Gjerløw Aasland

tel 906 67 320

olaf2306@gmail.com

Concertina kan også skrives **konzertina**

Bandonion heter på spansk (argentinsk) **bandoneón**

Unisonor betyr at den samme tonen (knappen) klinger både på innpust (belgen åpnes) og utpust (belgen lukkes)

Bisonor betyr at én tone klinger på utpust og en annen på innpust på samme knapp

Oktavstemt betyr at to (eller flere) metalltunger som er stemt helt likt eller i oktav klinger samtidig

Tremolostemt betyr at minst to tunger som er stemt litt forskjellig klinger samtidig og gir en typisk "trekkspilltone"

	type	knapper og toner	årstall	land, produsent	registre, toneretning etc.
S1	Sheng (stamfar)	Vanligvis 17 toner	1100 F Kr	Kina	Tungene skåret direkte ut av tungeplaten. Synger bare med resonator (bambusrør), både på ut- og innpust
GAMLE FRANSKE ACCORDÉONER					
F1	flutina/accordéon	8 + 2 akkorder, F og C. To tersakkrder	1840 -	Frankrike	Bisonor. Enkelttoneplater(messing) felt inn i tre. Tunger av bronse.
F2	harmoniflöte /organ-accordion	37 pianotangenter	1850 -	Frankrike, Busson	Unisonor, bare innpust, tremolostemt av/på. Toneplater i messing med to tunger i bronse på hver
F3	flutina/accordéon	48 toner, 2 basser m/akkorder	1850 -	Frankrike, Busson	Bisonor, forløper for durspill (torader)
F4	flutina/accordéon	34 + 2 akkorder i høyre og 2 i ve	1850 -	Frankrike, Busson	Bisonor
CONCERTINAER					
Sekskantete					
C1	anglo concertina	20, 10 på hver side	1860 -	England	Bisonor, to rader på hver side (c og g)
C2	engelsk concertina	48, 24 på hver side, kromatisk	1886	England, Lachenal	Unisonor, full kromatikk fra lille A til trestrøken h ^{'''} .
C3	concertina, hybrid	23 (diskant), 30 (bass)	1930 -	Tyskland, Hess	Unisonor (h) og bisonor (v), tremolostemt
C4	pianoconcertina	16 halvtoner på hver side	1950?	Tyskland	Unisonor
C5	anglo concertina	20, 10 på hver side	1960	Tyskland, DDR	Bisonor, to rader på hver side.

	<i>type</i>	<i>knapper og toner</i>	<i>årstall</i>	<i>land, produsent</i>	<i>registre, toneretning etc.</i>
Firkantete					
C6	tysk concertina	22 (høyre) + 16 (venstre) = 76	ca. 1890	Tyskland, Uhlig	Bisonor, chemnitz system, to kor, oktavstemt
C7	tysk concertina	22 (høyre) + 16 (venstre) = 76	ca. 1860	Tyskland, Uhlig	Bisonor, (feilaktig) merket "Bandonion", fin trekoffert
C8	tysk concertina	22 (høyre) + 16 (venstre) = 76	ca. 1880	Tyskland, Uhlig	Bisonor, to kor, 4' + 8'. Rikt dekorert belg
C9	tysk concertina	22 (høyre) + 16 (venstre) = 76	ca. 1900	Tyskland, Uhlig	Bisonor, to kor, oktavstemt, fullt dekorert, perlemor
C10	tysk concertina	28 (høyre) + 24 (venstre) = 104	før 1926	Tyskland, AA	Bisonor, tre kor, 4', 8', 16'. 16' kan sjaltes på begge sider.
C11	tysk concertina	38 (høyre) + 29 (venstre) = 134	ca. 1930	Tyskland, Uhlig	Bisonor, fire kor diskant (4', 4', 8', 8', 8' kan sjaltes), tre kor bass (8', 8', 16'), spesielt stor
C12	tysk cncertina	29 (5 doblt) (høyre) + 23 (8 doblt) (venstre) = 120	ca. 1920	Tyskland, Rude von Stern (ELA)	Bisonor, tre kor på hver side, bass kan sjaltes på høyre sde
C13	tysk concertina	32 (høyre) + 30 (venstre) = 124	ca. 1935	Tyskland, ELA?	Bisonor, tre kor (4' + 8' + 8'), Fulldekorert. Ekportmodell. Har sannsynligvis vært i USA.
C14	tysk concertina	28 (høyre) + 24 (venstre) = 104	ca 1930	Tyskland, Lange Uhlig	Bisonor, to kor, 8' + 8', tremolostemt, fugleøyelønn, fin belg
BANDONIONER					
B1	bandonion	28 (høyre) + 22 (venstre) = 100	ca 1860	Tyskland. Reichelt?	Bisonor, oktavstemt, velbrukt. Merkelapp inni fra Hainrich Backer, Littfeld b. Stegen, ikke så langt fra Krefeld ved Rhinen.
B2	bandonion	34 (høyre) + 31 (venstre) = 130	ca 1860	Tyskland, H Band	Bisonor, to kor, oktavstemt. 4' + 8'. Rhinsk (argentinsk) knappesystem. Separate spjell for hver toneplate. Instrumentet er kjøpt i Argentina og er i usedvanlig god stand. Kunne vært et av de første tango-bandoneonene i Buenos Aires
B3	Bandonion	34 (høyre) + 31 (venstre) = 130	ca 1900	Tyskland. Ukjent produsent.	Bisonor, oktavstemt. Luis XV. Lavt register kan sjaltes. Toner i stål og bronse. Belg restaurert av David Turner. Sannsynligvis ett av de første instrumentene med avkuttete hjørner.
B4	bandonion	30 (høyre) + 23 (venstre) = 106	ca 1915	Tyskland, ELA 348	Bisonor, tremolostemt
B5	bandonion	28 (høyre) + 22 (venatre) = 100	ca 1910	Tyskland, M Hörügel, Leipzig	Bisonor, oktavstemt
B6	bandonion	35 (høyre) + 29 (venstre) = 128	ca. 1920	Tyskland, KWO (Kurt Walther Oczenascheck)	Bisonor, tremolostemt. Nysølvdeksler. Fire kor i høyre hånd, 4' + 8' + 8' + 8', tre i venstre (8' + 8' + 16'). Knapper i ben og perlemor. Ny belg.
B7	bandonion	40 (høyre) + 37 (venstre) = 154	ca 1915	Tyskland Georg Strobl & Sohn	Bisonor, tremolstemto i diskant, oktavstemt i bass. Frkantete knapper, modifisert argentinsk system

	<i>type</i>	<i>knapper og toner</i>	<i>årstall</i>	<i>land, produsent</i>	<i>registre, toneretning etc.</i>
B8	bandonion	40 (høyre) + 39 (venstre) = 158	ca 1930	Tyskland Gebr. Wiesner München	Bisonor. Tre kor i diskant, 4' + 8' + 8, fire kor i bass, modifisert argentinsk system.
B9	bandonion	37 (høyre) + 35 (venstre) = 144	ca 1913	Tyskland AA 566	Bisonor delvis tremolostemt Einheitsbandoneon
B10	bandonion	37 (høyre) + 35 (venstre) = 144	1947	Tyskland AA 120516	Bisonor, tremolostemt, 4' + 8' + 8', Einheitsbandonion, etterkrigsmodell med bærestropp
B11	bandonion	38 (høyre) + 33 (venstre) = 142	ca 1930	Tyskland/Argentina	Bisonor, oktavstemt, dekor tre roser AA32215
B12	bandonion	38 (høyre) + 33 (venstre) = 142	1925	Tyskland/Argentina	Bisonor, oktavstemt. Premier, lansert som topp model, full dekor. AA25422
B13	bandonion	38 (høyre) + 33 (venstre) = 142	ca 1915	Tyskland AA Luis XV 1101	Bisonor, oktavstemt, full dekor. Prakteksemplar
B14	bandonion	40 (høyre) + 36 (venstre) = 152	ca 1938	Tyskland/Argentina Piratmodell?	Bisonor, oktavstemt, 152 toner Piazzolla type
B15	bandonion	40 (høyre) + 29 (venstre) Zademack system	ca 1930	Tyskland	Unisonor, lineært kromatisk system i disant
B16	bandonion	pianobandonion	ca 1936	Tyskland AA (104102)	Unisonor
B17	bandonion	45 (høyre) + 54 (venstre), Kusserow system	ca 1950	Tyskland	Unisonor, ombygget til midi (elektronisk) av Günther Traube
B18	bandonika	trererader med concertina format	ca 1935	Tyskland	Bisonor fire dur og moll akkorder i ve. hånd

NOEN ANDRE FRITUNGEINSTRUMENTER

X1	Tanzbär	automatisk concertina, pappruller	ca 1915	Tyskland	automatisk concertina, pappruller med hull
X2	Rollmonica	automatisk munnsspill, papirruller	ca 1930	USA	
X3	Symphonetta	Omtrent samme klaviatur som knappetrekkspill	ca 1925	Tyskland ELA	Unisonor. Omtrent som knappetrekkspill.
X4	trekkspill	pianotrekkspill, 25 tangenter, 32 basser	ca 1935	Tyskland AA	Unisonor, tremolostemt, 8'. Hele toneplater og rektangulære tunger som i bandonion
X5	clavietta	Moderne blåseorgel,	ca 1950	Italia	
X6	blåsetrekkspill	som enrader durspill	ca 1930	Tyskland	Bisonor, innpust og utpust
X7	munnsspill	kromatisk	ca 1950	Tyskland	
X8	dobbelt munnsspill	C og G	nytt	Tyskland	
X9	munnharpe				
X10	kouxian	kinesisk flertonig munnharpe	nytt	Kina	
X11	kalimba	afrikansk "fingerpiano"	nytt	Afrika	